

ELŐTERJESZTÉS

Borzavár Községi Önkormányzat Képviselő-testületének

2025. március 31-i ülésére

Tárgy: Borzavár Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a 2025-2029. évekre vonatkozó gazdasági programjának megalkotása

Előadó: Skobrák Viktória polgármester

Előterjesztés tartalma: határozati javaslat

Szavazás módja: egyszerű többség

Az előterjesztés előkészítésében részt vett: Bereczkiné Papp Krisztina aljegyző, Pill Eszter osztályvezető, Önkormányzati Osztály, Városüzemeltetési Osztály

Az előterjesztés előkészítésében közreműködnek: -

Láttam:

Viziné dr. Horváth Judit
jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 116. § (5) bekezdésében foglaltak alapján a gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el.

Az Mötv 116. §-a az alábbiakat tartalmazza:

„116. § (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

*(4) * A gazdasági program, fejlesztési terv – a vármegyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.*

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.”

Az Mötv. 42. § 4. pontja alapján a Képviselő-testület át nem ruházható hatáskörként nevesíti a gazdasági program megalkotását.

Az Mötv.-ben foglaltaknak megfelelően Borzavár Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a 2025-2029. évekre vonatkozó Gazdasági programja elkészítésre került, mely az előterjesztés 1. mellékletét képezi.

Kérem Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására.

Borzavár, 2025. március 26.

Skobrák Viktória
polgármester

**Borzavár Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
.../2025.(...) határozat**

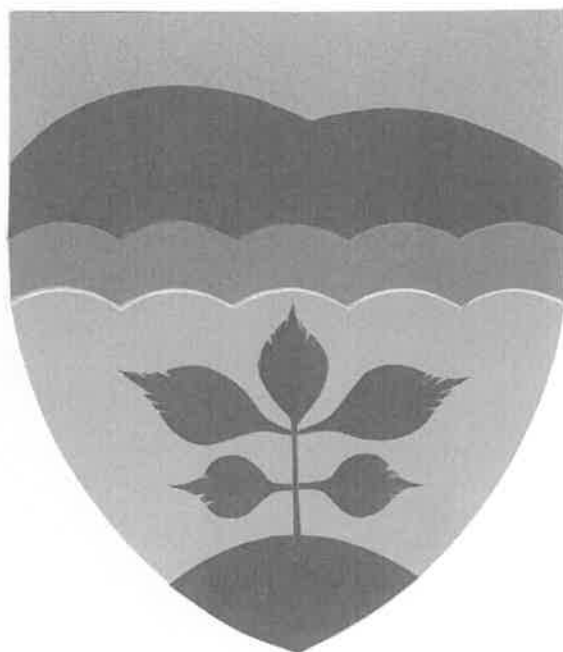
**Borzavár Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a 2025-2029. évekre vonatkozó
Gazdasági programjának elfogadásáról**

Borzavár Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Borzavár Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a 2025-2029. évekre vonatkozó - jelen előterjesztés 1. mellékletét képező - Gazdasági programját elfogadja.

Felelős: Skobrák Viktória polgármester

Határidő: azonnal

**BORZAVÁR KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK**

**GAZDASÁGI PROGRAMJA
2025-2029 ÉVRE**

I.

BEVEZETŐ

A Gazdasági Program a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a előírásainak megfelelően készült el azzal a szándékkal, hogy meghatározza helyi szinten mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek - a költségvetési lehetőségekkel összhangban és a környezeti adottságok figyelembevételével -, az önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatainak biztosítását, fejlesztését szolgálják. A Gazdasági Program jelen választási ciklus idejére szól.

A Gazdasági Program tartalmazza:

- a fejlesztési elképzeléseket,
- a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését,
- a településfejlesztési politika célkitűzéseit,
- az adópolitika célkitűzéseit,
- az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat,
- a településüzemeltetési politika célkitűzéseit,
- a szociálpolitika, családok támogatása, egészségügyi kérdéseit,
- a kultúra, művészetek, sport, civil kapcsolatok, egyházak kérdéseit,
- a közbiztonsággal kapcsolatos kérdéseket,
- a környezetvédelem körét.

A Gazdasági Programot a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el.

A Gazdasági Program a választási ciklusra szól, de olyan stratégiai jellegű célokat is tartalmaz, amelyek hosszabb távon megszabják az önkormányzati döntések irányát, és összehangoltabbá teszik azokat.

Borzavár Községi Önkormányzat Gazdasági Programja nem takarékosági terv, hanem a község feladat centrikus működtetésének és fejlesztésének stratégiai terve. Program, melynek célja, hogy Borzavár fejlődésének üteme fenntartható, életének komfortja biztosítható és javítható legyen.

A Gazdasági Program a működésre és a fejlesztésre fordítható források arányának kiegyensúlyozott, fejlesztés-orientált alakítására törekszik. Előnyben részesíti azokat a programokat, amelyek a település fenntartható fejlődését segítik elő.

A község fenntartható fejlődése, jövedelemtermelő kapacitása szempontjából meghatározó jelentősége van a népességmegtartó képességének. A Gazdasági Program elsőseget ad a dinamikus, személyes boldogulásra is esélyt adó, a Borzaváron élők komfortérzetét javító, identitásának, érzelmi azonosulásának kialakulását elősegítő programoknak.

A településszerkezet alakításában a fenntartható fejlődés minden más megfontolást megelőz.

A Gazdasági Program prioritásnak tekinti a kötelező önkormányzati feladatok teljesítését, a jogkövető magatartást, ezért elsőbbséget biztosít a törvény által előírt kötelezettségek teljesítését szolgáló programoknak.

II.

RÖVID TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

Borzavár 740 fős község a Bakony szívében. Vadregényes vidéke, tiszta levegője miatt a pihenni vágyók szívesen keresik fel. Környékén már lakott a kőkorszak és a bronzkor embere is, mégis újkori településnek számít. A község nevének eredetére három feltevés alakult ki. Az első szerint a „borz” és „vár” szavak összetételéből származik, míg a másik feltevés szerint a környéken nőtt rengeteg „bodza” dunántúli „borza” változata lenne a szóösszetétel előtagja. Orgoványi János szerint az Árpád-korban a Balaton vidékén élt Berze család nevéből ered. Borzavárt, mint Csesznekhez tartozó pusztát, 1761-ben telepítette be gróf Esterházy Dániel. Az Esterházy grófok itteni birtokukra tótokat, magyarokat és németeket költöztettek. A telepések római katolikusok, leányegyházuk 1774-ben Oszlophoz tartozott, 1780-tól pedig Zirchez csatolták. A templom építése 1775-ben fejeződött be, azonban az 1834. évi nagy tűzvészkor a falu és temploma is leégett. 1837-ben újjáépítették, majd 1894-ben lebontották és helyére másikat építettek. A borzavári határ szegénysége arra kényszerítette a lakosságot, hogy távolabbi földeken dolgozzanak. Sokan az itt élők közül nem is olyan régen még fafaragással, faszénégetéssel foglalkoztak, néhányan meszet égettek és seprűt kötöttek. A falu népessége 1785-ben már 687 fő volt, mely 1941-ig folyamatosan növekedett, ekkor 1436 főt számláltak. Ősi mesterség volt a szénégetés és a mészégetés, faszerszámok gyártása. Az 1949-es népességszám csökkenést Tündérmajornak Zirchez történő közigazgatási átcsatolása okozta. Borzavár és Porva 1963-ban közös tanácsot alakítottak, s a termelőszövetkezetek is egyesültek, mindkettő borzavári székhellyel. Fő profil az állattenyésztés, fafeldolgozás és burgonyatermesztés volt. A közigazgatási feladatokat 2007 végéig Borzavár-Porva Községek Kőjegyzősége látta el, 2008-tól pedig Borzaváron önálló polgármesteri hivatal működött. 2013. január 1-jétől Zirc város, Lókút és Borzavár községek Zirci Közös Önkormányzat Hivatal néven közös hivatalt működtet. A falunak a kezdetektől fogva volt már iskolája. A villanyt a külterületekre is bevezették az 1960-as években, kiépült a vízhálózat. Jelentős társadalmi esemény volt, hogy bővült az iskola és napközi, sőt óvoda is működött már. Az utakat pormentesítették, orvosi rendelő, tűzoltószertár létesült. Az 1980-as évek közepén új óvoda épült 200 adagos főzőkonyhával. Az 1990-es évektől kezdődően megújult a közvilágítás, kiépült a szennyvízcsatorna rendszer, kábel TV, telefonhálózat, gázhálózat, felújításra került az iskola. 2000-ben Millenniumi Emlékpark létesült. 2011. augusztus 20-án ünnepelte Borzavár fennállásának 250. évfordulóját. A településről az országos Kék-túrán, de gépjárművel is megközelíthető Szépalmapusztá. Az egykori Esterházy-birtokon a Hotel-Szépalma várja a pihenni vágyókat. Az ápoltság bejárata mellett az 1919-40 között létrehozott Arborétum érdemes a megtekintésre.

III.

HELYZETELEMZÉS

1. A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága

A település állapotfelmérése

Borzavár a Magas-Bakonyban kb. 380-450 méteres tengerszint feletti magasságban, Zirc-től északnyugatra, 4 km-nyi távolságban fekszik. A patkó alakú település nyugati oldalától 5 km-re a Bakony legmagasabb csúcsa, a Kőris-hegy emelkedik. Borzavár körül dülők, a medence peremén mindenütt erdőségek találhatók. Az erdők uralkodó fafajtája a bükk, de gyakori a cser és a fenyő is. Borzavár község Veszprém megyéhez, a Zirci Járáshoz tartozik.

Vasút nem érinti a települést, tömegközlekedési kapcsolatait autóbuszjáratok biztosítják elsődlegesen Zircre és Veszprémbe.

Munkaképes lakosságának nagy része ma is eljár dolgozni a környező városokba.

Közép- és felsőfokú intézményellátás tekintetében Zirc és Veszprém város a meghatározó.

A településfejlesztésben törekedni kell az adottságok kihasználására, a jelenlegi állapot kedvező továbbfejlesztésére, a környezeti állapot javítására, az élet- és munkakörülmények jobbítására.

Ütemezetten lehetővé kell tenni új lakóterületek és különösen üdülőtérület kialakítását a megfelelő infrastruktúra előzetes biztosításával.

Gazdasági környezet

Ipar és kereskedelem:

Helyi lakosok kisebb mértékben növénytermesztéssel, állattenyésztéssel is foglalkoznak. A lakosság jelentős hányada Zircen, Veszprémben, illetve Mórton folytat munkaviszonyt.

A régi TSZ-majorban a mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó feladatellátás megszűnt, helyüket folyamatosan egyéb szolgáltató vállalkozások veszik át.

Turizmus:

A község hangulatos, falusias légköre nyugodt, igazi kikapcsolódást biztosít az idelátogatóknak. A Bakony, illetve a környéke kiváló kirándulóhelyet biztosít. Falusi turizmus az utóbbi években egyre jobban fellendült.

Társadalmi környezet

Népességi adatok

Állandó lakosságszám:

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
751	744	730	752	765	765	756	761	760	760	760

Demográfiai összetétel 2024. december 31-i állapot szerint:

Korcsoport	0-14	15-18	19-62	63 és felette
Létszám	110	41	466	143

A település közintézményei

Borzavár Községi Önkormányzat, Zirci Közös Önkormányzati Hivatal Borzavári Kirendeltsége (8428 Borzavár, Fő út 43.)

Borzavár-Porva Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola (8428 Borzavár, Alkotmány u. 1.): az iskolában a borzavári és porvai diákok általános iskolai képzése folyik (német nemzetiségi) 1-8. évfolyamon.

Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde Borzavári Manókert Óvoda tagintézménye (8428 Borzavár, Hóvirág u. 8.): az intézmény ellátja a gyermekek felügyeletét, foglalkoztatását.

Orvosi rendelő (8428 Borzavár, Alkotmány u. 1/b.): a háziorvosi szolgálat heti két alkalommal, a gyermekorvosi szolgálat kéthetente egy alkalommal működik a községben.

Kultúrház (8428 Borzavár, Fő út 41.): települési rendezvények színhelye, konditerem.

Könyvtár (8428 Borzavár, Fő út 41.): a könyvtárellátási szolgáltatást az Eötvös Károly Megyei Könyvtárral kötött megállapodás útján biztosítja.

A településen tevékenykedő civil szervezetek, egyesületek:

- Borzavári Faluszépítő Egyesület
- Borzavári Népdalkör
- Manócskák Egyesület az óvodásokért
- Tegyük Együtt Borzavárért Egyesület
- Borzavár Off-Road Sportegyesület

2. Vállalkozási tevékenység

A településen jelenleg 125 db regisztrált vállalkozás végez tevékenységet, ebből 113 db egyéni vállalkozás van és 12 db társasvállalkozás. Az alapfokú élelmiszerellátást 3 élelmiszerüzlet biztosítja, ezen kívül 1 vendéglátó-ipari egység áll a lakosok rendelkezésére.

3. Az önkormányzat által ellátott feladatok és működtetett intézmények, humán erőforrások alakulása

Helyi önkormányzat által ellátandó feladatok:

- településfejlesztés, településrendezés,
- településüzemeltetés (köztemetők fenntartása, közvilágítás, helyi közutak fenntartása, közparkok és közterületek fenntartása, gépjárművek parkolása)
- a közterületek, önkormányzati tulajdonú közintézmények elnevezése,
- egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások,
- környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása)
- óvodai ellátás,
- kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása, helyi közművelődési tevékenység,
- gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások,
- szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg,
- lakás- és helyiséggazdálkodás,
- helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás,
- honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás,
- helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok,
- sport, ifjúsági ügyek,
- közreműködés a település közbiztonságának biztosításában,
- helyi közösségi közlekedés biztosítása,

3. A település jelenlegi állapotában meglévő gyenge és erős pontok

Erősségek:

- kiépült települési infrastruktúra
- jelentős erdőszűkség
- vonzó természeti környezet
- tiszta levegő
- növekvő népesség, bevándorlás
- meglévő szálláshely kínálat
- hagyományok ápolása
- megújuló, korszerű óvoda

Gyengeségek:

- a gazdaság alacsony szintje, minimális munkalehetőség
- közutak romló állapota

Lehetőségek:

- a falusi turizmus fellendítése
- környezetkímélő ipar betelepítése
- EU-s és a Magyar Falu Program fejlesztési forrásainak igénybevétele

Veszélyek:

- a település kedvezőtlen földrajzi fekvése miatt (közlekedési infrastruktúra alacsony szintje) versenyhátrányba kerülhet

IV. Borzavár község gazdasági helyzete és a várható változások

1. A vagyoni helyzet

Az Önkormányzat 2024. évi mérleg főösszege **342.285.255 forint**. E főösszezből a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök **285.710.065 forintot** tettek ki. A pénzeszközök állománya 2024. év végén **40.618.665 forint**. A kötelezettségek összértéke 2019. év végén 15.942.000 forint volt. Ugyanezen érték 2024. év végére 6.442.932 forint.

Az Önkormányzat vagyonszerkezete a következő:

Vagyonelem megnevezése	Bruttó érték
Forgalomképtelen törzsvagyon (nem értékesíthető, nem terhelhető, a kötelező feladatok ellátását biztosító vagyon)	263.848.410
Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon (meghatározott feltételekkel értékesíthető, illetve megterhelhető vagyon)	75.602.609
Egyéb (forgalomképes vagyon, amely szabadon értékesíthető és megterhelhető)	45.050.670

A vagyon forgalomképesség szerinti megoszlását az Önkormányzat vagyonrendelete részletezi. Az Önkormányzat célja, hogy a fentiekben feltüntetett vagyonelemek értéke nőjön, a vagyont ne élje fel, és ne adja el az önkormányzat.

Az Önkormányzat a vagyoni helyzet alakulásának tekintetében fontosnak tartja a **tőkeerősség** folyamatos javítását.

2. A pénzügyi - költségvetési helyzet

2.1. Bevételek

Borzavár község 2020-2024. években több mint 980 millió forinttal gazdálkodott. A község költségvetésében meghatározó jelentőséggel bírnak egyrészt a működési támogatások (állami támogatások), a közhatalmi bevételek (helyi adók és átengedett központi adók), valamint az államháztartáson belülről átvett pénzeszközök, pályázati támogatások.

Az alábbi táblázat a 2020-2024. közötti időszak költségvetési bevételek alakulását mutatja be.

Megnevezés	2020. évi teljesítés	2021. évi teljesítés	2022. évi teljesítés	2023. évi teljesítés	2024. évi teljesítés
I. Működési célú bevételek					
1.) Intézményi működési bevételek	8 786 000	7 412 118	11 876 168	13 226 113	12 295 510
2.) Közhatalmi bevételek	10 796 000	9 172 065	8 926 002	15 887 657	18 385 612
3.) Működési támogatások	29 697 000	34 433 538	40 480 867	45 140 284	46 924 038
4.) Működési célú támogatásértékű bevételek	2 512 000	5 184 074	3 937 040	3 898 384	2 180 659
5.) Működési célra átvett pénzeszközök	0		0	0	651 588
6.) Előző évi működési maradvány igénybevétele	8 524 000	20 057 678	31 393 545	26 501 432	34 778 879
Működési célú bevételek összesen:	60 315 000	76 259 473	96 613 622	104 653 870	115 216 286
II. Felhalmozási célú bevételek					
1.) Saját felhalmozási bevételek	360 000	360 000	360 000	110 000	0
2.) Felhalmozási támogatások	0	0	0	0	0
3.) Felhalmozási célú támogatásértékű bevételek	4 997 000	22 818 111	0	218 822 410	2 999 998
4.) Felhalmozási célra átvett pénzeszközök	0	4 500 000	0	3 852 767	0
5.) Előző évi felhalmozási maradvány igénybevétele	2 568 000	7 158 012	20 495 765	13 054 673	214 838 406
Felhalmozási célú bevételek összesen:	7 925 000	34 836 123	20 855 765	235 839 850	217 838 404
III. Kölcsönök	0	0	0	0	400 000
IV. Finanszírozási bevételek					
1.) Működési célú finanszírozási bevételek	2 086 000	2 309 508	1 455 004	1 904 624	1 626 168
2.) Felhalmozási célú finanszírozási bevételek	0	0	0	0	0
BEVÉTELI FŐÖSSZEG:	70 326 000	113 405 104	118 924 391	342 398 344	335 080 858

Az önkormányzatok állam általi finanszírozására már 2013. január 1-je óta feladatalapú a finanszírozás. Az Országgyűlés a helyi önkormányzat kötelezően ellátandó feladataihoz jogszabályokban meghatározott közszolgáltatási szintnek megfelelően támogatást biztosít.

Figyelembe veszi a takarékos gazdálkodásra, az önkormányzat jogszabályokon alapuló elvárható saját bevételeire és az önkormányzat tényleges saját bevételeire vonatkozó követelményeket és tényeket.

2.2. Kiadások

Az alábbi táblázat a 2020-2024. közötti időszak költségvetési kiadásainak alakulását mutatja be.

Megnevezés	2020. évi teljesítés	2021. évi teljesítés	2022. évi teljesítés	2023. évi teljesítés	2024. évi teljesítés
I. Működési költségvetés					
1.) Személyi juttatások	9 962 000	11 215 785	14 016 370	16 729 233	20 163 088
2.) Munkaadókat terhelő járulékok	1 475 000	1 281 400	1 222 738	1 457 775	2 237 750
3.) Dologi kiadások	20 177 000	24 220 955	33 752 543	42 460 928	48 636 269
4.) Társadalom és szociálpolitikai juttatások	2 579 000	771 401	1 298 000	958 000	726 000
5.) Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	829 000	0	0	0
6.) Egyéb működési kiadások	3 544 000	1 894 169	5 540 097	6 644 549	9 340 667
7.) Általános működési tartalék	0	0	0	0	0
8.) Működési céltartalék	0	0	0	0	0
Működési célú kiadások összesen:	37 737 000	40 212 710	55 829 748	68 250 485	81 103 774
II. Felhalmozási költségvetés					
1.) Beruházások	3 159 000	3 852 902	20 447 214	7 558 749	1 087 987
2.) Felújítások	127 000	15 220 583	1 468 740	15 036 636	38 529 054
3.) Egyéb felhalmozási kiadások	83 000	0	315 053	0	165 349 720
4.) Általános felhalmozási tartalék	0	0	0	0	0
5.) Felhalmozási céltartalék	0	0	0	0	0
Felhalmozási célú kiadások összesen:	3 369 000	19 073 485	22 231 007	22 595 385	204 966 761
III. Kölcsönök	0	0	0	400 000	0
IV. Finanszírozási kiadások					
1.) Működési célú finanszírozási kiadások	2 004 000	2 229 599	1 307 531	1 535 189	1 837 253
2.) Felhalmozási célú finanszírozási kiadások	0	0	0	0	0
KIADÁSI FŐÖSSZEG:	43 110 000	61 515 794	79 368 286	92 781 059	287 907 788

A települési igazgatási feladatokat 2013. január 1. napjától a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal fenntartójaként látja el Önkormányzatunk.

Az óvodai nevelést Zirc és Lókút Óvodatársulás keretein belül biztosítjuk. A Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde Borzavári Manókert Óvoda tagintézményében a gyermeklétszám évről évre növekedést mutat.

Az elmúlt évek bebizonyították, hogy a takarékos gazdálkodás szem előtt tartásával külső finanszírozási bevételek bevonása nélkül is megteremthető a költségvetési biztonság és egyensúly.

Önkormányzatunknak a továbbiakban is törekednie kell a saját bevételek növelésére, a szabad kapacitások kihasználására, a feladatellátás hatékonyságának javítására. Lehetőség szerint csökkenteni kell a működési költségek szintjét, ügyelve azonban a kötelező feladatok megfelelő színvonalon történő ellátására.

A Képviselő-testületnek olyan intézkedéseket kell meghoznia, amelyek érzékelhető módon mérséklik a működési kiadásokat. A fejlesztések tekintetében a működési megtakarításokat eredményező pályázati forráslehetőségek maximális kihasználására kell önkormányzatunknak törekednie. Ez hosszabb távon lehetőséget teremthet - a bevételek szintjét állandónak tekintve - olyan tartalék képzésére, mely alapot képezhet egyrészt a vagyon állagának megővására, karbantartására, másrészt Pályázati Alap képzésére.

3. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

Az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

3.1. Olyan helyi adórendszer megteremtése és folyamatos fenntartása, amely megfelel a helyi adottságoknak, és hatékony eszköze az önkormányzat saját forrás növelésének.

3.2. Nyomon kell követni a költségvetési támogatási rendszert, és az elképzelésekkel, célkitűzésekkel összhangba hozva kell kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket, azaz a feladatokat olyan formában, illetve olyan feltételekkel kell megoldani, hogy az lehetőséget biztosítson a legkedvezőbb központi finanszírozás realizálására.

3.3. Át kell tekinteni az önkormányzat meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módjait és lehetőségeit, valamint a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát. Javaslatot kell kidolgozni az egyes vagyontárgyak megfelelő hasznosítására, a felesleges vagyontárgyak kihasználására. A vagyonelemek értékesítésből származó bevételt felhalmozási célokra kell fordítani, a vagyoncsökkenés elkerülése érdekében.

3.4. Törekedni kell arra, hogy a gazdasági programban meghatározott célkitűzéseket, minél több pályázati forrás bevonásával, valamint saját források fejlesztési oldalra történő átcsoportosításával valósítsa meg, ügyelve a működés biztonságára. Az esetlegesen felmerülő működési forráshiányt, elsősorban feladatok racionalizálásával kell megoldani.

V.

STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK

1. Fejlesztési célok, elképzelések

A település fejlődési irányai:

- a településkép megőrzése, természeti források kiaknázása,
- a település megfontolt, fokozatos fejlesztése, követve az EU irányvonalait,
- lakásépítési területek kijelölése,
- a település elhelyezkedéséből fakadó előnyök kiaknázása,
- civil szervezetek létrehozása, meglévők támogatása és bevonása a település fejlesztésébe

- utcaképek védelme, értékmegőrzése,
- élő vízfolyások rendezése, karbantartása,
- környezetvédelmi tervek alkotása, betartása,
- közművek, közutak, járdák fejlesztése,
- település központ rendezése,
- turizmus, sport terület fejlesztése,
- autóbusz közlekedés elősegítése, fejlesztése

2. Munkahelyteremtés, foglalkoztatás elősegítés

- A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Zirci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával történő együttműködés és kapcsolattartás felülvizsgálata.
- Az álláskereső lakosok továbbképzési lehetőségeinek a segítése és összehangolása.
- A település és annak környéke munkaerő-piaci és munkahely kínálati helyzetének a felmérése, annak kívánalmaihoz történő illeszkedés elősegítése.
- A járás gazdasági szerkezetének, annak átalakulásának a felmérése.
- A képzésben résztvevő intézményekkel történő kapcsolat kialakítás és kapcsolattartás rendszerének a biztosítása.
- A településen működő vállalkozások önkormányzattal történő együttműködési lehetőségének megteremtése.

3. Településfejlesztés

- A közösség céljainak megfelelő célkitűzések meghatározása, a gazdasági, kulturális, környezeti és társadalmi érdekek érvényesítése érdekében.
- A települést érintő beruházások, felújítások bemutatása, a fejlesztési elképzelések rögzítése.
- Az intézmények építési, felújítási, átalakítási kívánalmainak a feltárása, azok folyamatának meghatározása, ütemezése.
- Az intézményi struktúra felülvizsgálata, a racionalizálási lehetőségek (a gazdálkodás megszervezési módjának a felülvizsgálata, létszámellátottság, feladatellátás stb.) számbavétele.
- A fogyatékkal élők életminőségének javítása érdekében a középületek akadálymentesítésének tervezett megoldása.
- Az elektronikus közigazgatási szolgáltatások fejlesztési lehetőségeinek a feltárása, az önkormányzat és az intézmények informatikai fejlesztésének irányai.

4. A településterv

A település rendelkezik hatályos helyi építési szabályzattal, mely 2027. június 30. napjáig alkalmazható.

Borzavár Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az 53/2021. (X.27.) számú határozatában a község teljes közigazgatási területére kiterjedően új településterv elkészítéséről döntött.

Az új Településtervének elkészítése folyamatban van, melynek 2027. június 30. napjáig hatályba kell lépnie.

5. A helyi adópolitika célkitűzései

Borzavár Községi Önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételt, illetve hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozók anyagi terheire.

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

5.1. Az Önkormányzat Képviselő-testülete minden évben, legkésőbb a költségvetési év november hónapjának rendes ülésén megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket.

5.2. Az Önkormányzat adó fajtanként meghatározza az érintett adózói kör nagyságát, a rendszerbe beépítendő – a gazdasági program célkitűzéseit elősegítő – kedvezmények és mentességek rendszerét, a várható bevételeket, és az adóztatás miatt jelentkező negatív hatásokat.

5.3. Az Önkormányzat Képviselő-testülete az adófajtákat összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet módosításokról.

5.4. Az Önkormányzat Képviselő-testülete csak olyan adórendeletet fogad el, amely:

- a) a lakosság számára még elviselhető anyagi terhet jelent;
- b) nem hat a vállalkozók működésének, fejlesztési elképzeléseinek gátjaként;
- c) nem terheli a vállalkozásokat a foglalkoztatottak számához kapcsolódva.

5.5. Az adóbevételek növelése érdekében a Képviselő-testület fokozott figyelmet fordít arra, hogy:

- a) az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozódik az adóintézmények nagyságáról, a beszedésre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adóvégrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint az intézkedések alapján elért eredményekről;
- b) az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében tájékoztatást kér az adóalanyi kör adóbejelentkezési kötelezettsége teljesítéséről, a lehetséges adóalanyok és a vonatkozó nyilvántartások egyeztetésének eredményéről;
- c) az adózók tájékoztatást kapjanak az adóbevételek felhasználásáról, mivel az adóforintok ismert felhasználási célja, illetve elért eredményei segítik az önkéntes befizetést (a honlapon közzé kell tenni az adóbevételek nagyságát, és az adóbevételek felhasználási célját, valamint a tényleges felhasználást);

6. A közszolgáltatások biztosítása és azok színvonalának javítása

- A meglévő intézményhálózat struktúrájának átalakítása, kihasználtságának a javítása érdekében teendő intézkedések.
- Az intézményhálózat szakmai követelményeknek történő megfelelésének a felülvizsgálata (szakmai minimumfeltételek), annak teljesítésének feltételei.
- A településen a közszolgáltatásokat végző szervezetek (közszolgáltatásonként) szervezeti kereteinek a felülvizsgálata, tevékenységük értékelése, esetleges átszervezés indokainak a rögzítése.

- A közszolgáltatások díjainak változtatására vonatkozó elképzelések (növekedési ütem, támogatások rendszere) meghatározása.
- Az önkormányzat és a lakosság közötti kapcsolat megteremtése az igényes lakókörnyezet kialakítása érdekében.
- A közterületek (parkok, utak, járdák) kezelésével, felújításával, építésével kapcsolatos feladatok és felelősök meghatározása.

7. Vagyongazdálkodás

- Az önkormányzat vagyoni struktúrájának felmérése mellett, annak átalakítási lehetőségének a kidolgozása, a vagyonváltozás alakulását befolyásoló hatások felmérése.
- Az önkormányzati vagyon gyarapítási lehetőségeinek a feltárása, az ahhoz szükséges források (EU támogatások, pályázati lehetőségek stb.) biztosítása.
- A vagyonértékesítésre kijelölt vagyonelemek meghatározása és az abból származó bevételek felhasználási szabályainak a rögzítése.

8. Egyéb elképzelések

- A nemzetközi kapcsolatok felülvizsgálata, bővítése, azok gazdasági, kulturális, sport stb. lehetőségei és ezek jövőbeli irányainak meghatározása.
- A kistérségi társulásban résztvevő önkormányzatokkal a közös együttműködés lehetőségeinek a feltárása.
- A lakossággal és a civil szervezetekkel történő együttműködés kereteinek a megteremtése.

9. Kultúra-közművelődés

- A kulturális és közművelődési tevékenységek végzésére a Kultúrházban helyet biztosítunk, így a közművelődési tér növekszik.
- Civil egyesületeink, Borzavári Népdalkör és a Borzavári Faluszépítő Egyesület számára a működésükhöz szükséges megfelelő helyet és feltételeket a község Kultúrházában biztosítjuk.
- A civil szervezeteket, közösségeket támogató önkormányzati pályázati rendszer folyamatos működését és az érdekegyeztetés lehetőségeit biztosítjuk.

10. Turizmus

- Ízléses kiadványban (nyomtatott vagy digitális) meg kell jelentetnünk a turisztikai lehetőségeket.
- Lehetőség szerint a Magas-Bakony területén később létrejövő turisztikai szervezettel fel kell venni, és fenntartani a kapcsolatot
- Továbbra is támogatnunk kell anyagilag is a község kiemelt turisztikai rendezvényeit.
- Tovább kell növelni a községi rendezvényeink ismertségét.
- Ösztönözni kell az olcsóbb és a minőségi szálláshelyek kialakítását is
- Túraútvonal-terv felújítása.
- Mezőgazdasági és erdészeti út felújításával javítani kell a Cuha-völgyi pihenőpark és erdei tanösvény megközelíthetőségén.

11. Környezetvédelem – zöldterület gondozás

- Ki kell munkálni a község környezetvédelmi stratégiáját.

- Az önkormányzatnak zöld felületeivel, azok gondozásával megfelelő image-t kell biztosítani ahhoz, hogy a községet vonzó településnek találja minden idelátogató.
- Meg kell szerveznünk erdei tanösvény kialakítását és gondozását (Szent-kúthoz).
- Meg kell szüntetnünk a település környékén található illegálisan lerakott hulladékokat.
- Az önkormányzat vegyen részt a virágosítási mozgalmakban.
- A külterületen önkormányzati tulajdonban lévő – nem művelt – területek erdősítésére tervet kell készíttetni, és a megvalósítására pályázatot indokolt benyújtani.

12. Infrastruktúra karbantartás, egyéb fejlesztések

- A belterületen kiemelt feladat a csapadékvíz elvezető rendszerek karbantartása, tisztítása.
- A közvilágítás korszerűsítésének kidolgozása.

13. Közbiztonság

- A Zirci Rendőrőrsrel szoros kapcsolatot kell tartani.
- Szorgalmazni kell a polgárőrség megalakulását, vagy valamely járási településen már működő szervezettel történő együttműködést.

14. Lakás és telekgazdálkodás

- A település fejlesztése és a letelepedés vonzóvá tétele érdekében újabb telekalakítást kell eszközölni.

15. Egészségügy – Szociálpolitika – Családgondozás

A személyes kapcsolatokon és egyéb információs csatornákon keresztül az önkormányzat viszonylag pontosan ismeri a szociálisan segítségre szoruló családokat, személyeket, valós élethelyzetüket. Az önkormányzat intézményei (óvoda, iskola), valamint a Zirci Önkormányzati Szolgáltató Központ Család-és Gyermekejóléti Szolgálat között rendszeres az együttműködés a szociálisan rászoruló felkutatásában, a segítségadás különböző módjaiban (pénzbeli, természetbeni ellátás, házi szociális gondozás, sokgyermekes családok ruhával történő ellátása, stb.) Az együttműködés tovább bővíthető a civil szervezetek, egyesületek, egyházakkal. A szociális támogatási formák rendszere kellő biztonságot nyújthat az átmenetileg, vagy tartósan nehéz körülmények közé került családok számára. A rendelkezésre álló pénzforrások lehetővé teszik a településen élők életkörülményeinek javítását, elősegítik a szociális biztonság megteremtését.

Sajnos vannak olyan családok is, amelyek nem megfelelő beosztással, felelőtlen életvitellel időről-időre anyagi gondokkal küszködnek és gyakorta folyamodnak támogatásért. Ezen családok esetében szemlélet és életvitel változtatásra lenne szükség. A jövőben fontos lenne megvizsgálnunk annak lehetőségét, hogy a támogatások egyes formáit természetbeni ellátásként folyósítsuk, azonban a pénzbeli ellátási forma teljes egészében nem mellőzhető, ugyanis vannak olyan családok, akiknek egyetlen biztos jövedelemforrása az önkormányzat által folyósított támogatás.

A községben meglévő intézmények, civil szervezetek által szervezett mentálhigiénés, prevenciós, bűnmegelőzési programok folyamatos működését, bővítését biztosítani kell.

Az Önkormányzat kötelező feladata az egészségügyi alapellátás, amelyet a zirci székhelyű felnőtt háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi körzetet működtető egészségügyi szolgáltatókkal kötött feladat-ellátási szerződéssel biztosítja.

Az Önkormányzat az iskola-egészségügyi ellátással kapcsolatos feladatait a Zirci Járás Önkormányzati Társulás útján látja el.

16. Gazdaságfejlesztési célkitűzések

- A községben a foglalkoztatás növelése és a jövedelmek megtermelése érdekében támogatni kell a vállalkozások letelepedését.

17. Településrendezési és fejlesztési célkitűzések

- szabadidő park kialakítása szabadtéri színpaddal és kültéri fitness eszközökkel,
- csapadékvíz-elvezető rendszer felújítása,
- belterületi utak és járdák helyreállítása,
- közvilágítás korszerűsítése,
- ivóvízhálózat felújítása, együttműködve a Magyar Államot képviselő Nemzeti Vízművel.
- szennyvíztisztító nagyléptékű korszerűsítése, együttműködve a Magyar Államot képviselő Nemzeti Vízmű Zrt.-vel.
- tájház, vagy értékek tára létrehozása.

18. Támogatni kell az oktatást, mert a helyi iskolában tanuló gyermekek a jövő borzavári polgárok és tudásukkal, szellemi tőkéjükkel a közösséget kell gazdagítaniuk

- A célpályázatok igénybevételel fejlesztenünk kell az eszközállományt.
- Az óvoda kihasználtságának figyelemmel kísérése.
- Fontos a meglévő játszótér folyamatos karbantartása, bővítése és új játszótér kialakítása.
- Minőségbiztosítási rendszerek mihamarabbi bevezetése és folyamatos működtetése fontos feladat.

Borzavár, 2025. március 31.

Skobrák Viktória
polgármester